

Liturgie

voor de ochtenddienst op zondag 16 februari 2025, in de
Hervormde Gemeente te Den Ham, aanvang 10.00 uur.

Voorganger:	Ds. N.H. de Graaf
Ouderling van dienst:	Willem Meijer
Organist:	Bram Jaspers

Welkom en mededelingen namens kerkenraad

Lied: Psalm 100:1,2,3,4

1. Juich Gode toe, bazuin en zing.

Treed nader tot gij Hem omringt,
gij aarde alom, zijn rijksofdom,
zult voor de Heer dienstvaardig zijn.

2. Roep uit met blijdschap: 'God is Hij.

Hij schiep ons, Hem behoren wij,
zijn volk, de schapen die Hij hoedt
en als beminden weidt en voedt.'

3. Treed statig binnen door de poort.

Hier staat zijn troon, hier woont zijn Woord.
Hef hier voor God uw lofzang aan:
Gebenedijd zijn grote naam.

4. Want God is overstelpend goed,

die ons in vrede wonen doet.
Zijn goedheid is als morgendauw:
elk nieuw geslacht ervaart zijn trouw.

Stil gebed, Votum en Groet

Lied: Gezang 480:1 en 5

1. Gij hebt, o Vader van het leven,
de aarde aan de mens gegeven,
het land, de zee is zijn domein.
Gij hebt hem aan het woord doen komen
om tussen werkelijkheid en dromen
getuige van uw Geest te zijn.

5. O God, wij bouwen als ontheemden,
wij wonen en wij blijven vreemden,
bestemd voor hoger burgerrecht.
Wil ons, o koning der getijden,
een woning in de stad bereiden
waar Gij het fundament van legt.

Ter inleiding op wetslezing: Nehemia 8:1-4

(HSV)

Het volk begrijpt de voorlezing uit de wet

[1] Toen de zevende maand aanbrak en de Israëlieten in hun steden waren, [2] verzamelde heel het volk zich als één man op het plein dat voor de Waterpoort ligt; en zij zeiden tegen Ezra, de schriftgeleerde, dat hij het boek moest brengen met de wet van Mozes, die de HEERE Israël had geboden. [3] Ezra, de priester, bracht de wet voor de gemeente, zowel mannen als vrouwen en al wie wat zijn verstand betref in staat was ernaar te luisteren, op de eerste dag van de zevende maand. [4] Hij las daaruit voor, voor het plein dat voor de Waterpoort ligt, vanaf het morgenlicht tot de middag, ten overstaan van de mannen, de vrouwen en van hen die wat hun verstand betref in staat waren ernaar te luisteren. De oren van heel het volk waren gericht op het wetboek.

Wetlezing: Exodus 20:1-17

(HSV)

De wet van de Tien Geboden

[1] Toen sprak God al deze woorden:

[2] Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis, geleid heeft. [3] U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben. [4] U zult voor uzelf geen beeld maken, geen enkele afbeelding van wat boven in de hemel, of beneden op de aarde of in het water onder de aarde is. [5] U zult zich daarvoor niet neerbuigen, en die niet dienen, want Ik, de HEERE, uw God, ben een na-ijverig God, Die de misdaad van de vaders vergeldt aan de kinderen, aan het derde en vierde geslacht van hen die Mij haten, [6] maar Die barmhartigheid doet aan duizenden van hen die Mij liefhebben en Mijn geboden in acht nemen. [7] U zult de Naam van de HEERE, uw God, niet ijdel gebruiken, want de HEERE zal niet voor onschuldig houden wie Zijn Naam ijdel gebruikt. [8] Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt.

[9] Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen,

[10] maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God.

Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienaar, noch uw dienares, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is. [11] Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee, en al wat erin is, en Hij rustte op de zevende dag. Daarom zegende de HEERE de sabbatdag, en heiligde die. [12] Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE, uw God, u geeft. [13] U zult niet doodslaan. [14] U zult niet echtbreken. [15] U zult niet stelen. [16] U zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste. [17] U zult niet begeren het huis van uw naaste. U zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienaar, noch zijn dienares, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets wat van uw naaste is.

Reactie op wetslezing: Nehemia 8:5-8

(HSV)

[5] Ezra, de schriftgeleerde, stond op een houten verhoging, die ze voor deze gelegenheid hadden gemaakt, en naast hem stond Mattithja, met Sema, Anaja, Uria, Hilkia en Maäseja aan zijn rechterhand, en aan zijn linkerhand Pedaja, Misaël, Malchia, Hasum, Hasbaddana, Zacharia en Mesullam. [6] Ezra opende het boek voor de ogen van heel het volk, want hij stond hoger dan heel het volk. Toen hij het opende, ging heel het volk staan. [7] En Ezra loofde de HEERE, de grote God, en heel het volk antwoordde, onder het opheffen van hun handen: Amen, amen! Zij knielden en bogen zich neer voor de HEERE met het gezicht ter aarde.[8] Jesua, Bani, Serebja, Jamin, Akkub, Sabbethai, Hodia, Maäseja, Kelita, Azaria, Jozabad, Hanan, Pelaja en de Levieten onderwezen het volk in de wet, en het volk stond op zijn plaats.

Lied: Wkl 8

1. Welzalig de man, die niet wandelt
in de raad der goddelozen.
Die niet staat op de weg der zondaars,
noch zit in de kring der spotters,
maar aan des Heren wet
zijn welgevallen heeft.
En diens wet overpeinst
bij dag en bij nacht.
Want hij is als een boom
geplant aan waterstromen.
Die zijn vrucht geeft op tijd,
welks loof niet verwelkt, alles gelukt.

Gebod om de opening van het Woord en de verlichting met de Heilige Geest.

Kinderen naar nevendienst

Schriftlezing: Nehemia 8:9-19

(HSV)

[9] Zij lazen uit het boek voor, uit de wet van God, gaven uitleg en verklaarden de betekenis, zodat men de voorlezing begreep. [10] En Nehemia (hij was Zijne Excellentie, de stadhouder), Ezra, de priester en schriftgeleerde, en de Levieten die het volk onderwezen, zeiden tegen heel het volk: Deze dag is heilig voor de HEERE uw God. Rouw dan niet en huil niet. Heel het volk hilde namelijk toen ze de woorden van de wet hoorden. [11] Verder zei hij tegen hen: Ga, eet lekkernijen en drink zoete dranken. En deel uit aan hen voor wie niets is klaargemaakt, want deze dag is heilig voor onze Heere. Wees niet bedroefd, want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht. [12] De Levieten deden heel het volk zwijgen door te zeggen: Wees stil, want deze dag is heilig. Wees daarom niet bedroefd. [13] Toen ging al het volk weg om te eten en te drinken, om uit te delen en grote vreugde te bedrijven, want zij hadden de woorden begrepen die men hun bekend had gemaakt. [14] De volgende dag verzamelden zich de familiehoofden van heel het volk, de priesters en de Levieten bij Ezra, de schriftgeleerde, en dat om inzicht te krijgen in de woorden van de wet. [15] Zij vonden in de wet geschreven dat de HEERE door de dienst van Mozes had geboden dat de Israëlieten in loofhutten zouden wonen tijdens het feest in de zevende maand, [16] en dat zij het overal zouden doen horen en een boodschap zouden laten gaan door al hun steden en in Jeruzalem, en zouden zeggen: Ga naar buiten, naar de bergen en breng loof van de olijfboom, loof van de olijfwilg, loof van de mirte, loof van de palmboom, en loof van andere dicht bebladerde bomen, om loofhutten te maken overeenkomstig wat voorgeschreven is. [17] Toen ging het volk eropuit en ze haalden loof en ze maakten loofhutten voor zichzelf, ieder op zijn dak, en in hun voorhoven en in de voorhoven van het huis van God, en op

het plein van de Waterpoort en op het plein van de Efraïmpoort. [18] De hele gemeente van hen die uit de gevangenschap waren teruggekeerd, maakte loofhutten en woonde in die loofhutten, want zo hadden de Israëlieten niet meer gedaan vanaf de dagen van Jozua, de zoon van Nun, tot op deze dag. Er was zeer grote blijdschap. [19] En men las dag aan dag voor uit het boek met de wet van God, vanaf de eerste dag tot de laatste dag, en ze vierden zeven dagen feest. En op de achtste dag was er een bijzondere samenkomst, volgens de bepaling.

Lied: Psalm 119:4,15 en 37

4. Waarmee bewaart de jeugd haar bloem, haar eer,
hoe vindt de mens reeds vroeg de rechte paden?
Hij houdt zijn leven onbesmet, wanneer
hij zich door God en zijn gebod laat raden.
Ik zoek U met mijn ganse hart, o Heer,
leid mij niet af ter zijde en ten kwade.

15. Doe van mij weg de schande en de smaad,
want Gij hebt uw geboden mij gegeven
dat ik zou onderkennen goed en kwaad
door uw gerechtigheid die staat geschreven.
Vreugde der wet! God is mijn toeverlaat.
Alleen bij uw bevelen zal ik leven.

37. Hoe lief heb ik uw wet, ik denk eraan
de ganse dag en zal mij daaraan houden.
Zo word ik wijzer dan die mij weerstaan.
Omdat ik op uw woorden steeds vertrouwde,
doe ik mijn leraars zelfs verwonderd staan
en overtref ik de beroemdste ouden.

Verkondiging *'Vreugde om de wet'*

Tekst: Nehemia 8:11b: 'Wees niet bedroefd, want de vreugde van de HEERE, dat is uw kracht.'

Nehemia 8:18b: 'Er was zeer grote blijdschap'

Lied: ELB 357:1,4 en 5

1. Vreugde, vreugde, louter vreugde
is bij U van eeuwigheid,
Schepper, die 't heelal verheugde,
Bron van eeuw'ge vreugde zijt.
Gij, die woont in licht en luister,
drijft de schaduwen uiteen.
Hij, die zoekend doolt in 't duister,
vindt het licht bij U alleen.

4. Open nu ook onze ogen
voor het ware vreugdlicht
opdat wij uw naam verhogen
juichend voor uw aangezicht
want in Christus komt Gij nader
hem, die onder zonde zucht,
leder wil Gij zijn een Vader
die in Jezus tot u vlucht.

5. Wil van ons uw vreugde geven,
hef ons op tot U omhoog,
Gever van onsterf'lijk leven,
die tot ons U nederboog.
Dan gaan wij hier zingend voorwaarts,
onbevreesd in smart en pijn.
Laat ons Heer, door uwe liefde
eeuwig in uw vreugde zijn.

Inzameling van de Gaven

Gebeden

Lied: OB Psalm 138:1 en 3

1. k Zal met mijn ganse hart Uw eer
Vermelden, HEER,
U dank bewijzen;
'k Zal U in 't midden van de goôn,
Op hogen toon,
Met psalmen prijzen;
Ik zal mij buigen, op Uw eis,
Naar Uw paleis,
Het hof der ho - ven,
En, om Uw gunst en waarheid saâm,
Uw groten naam
Eerbiedig loven.

3. Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's HEEREN wegen;
Want groot is 's HEEREN heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gestegen;
Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knie - len;
Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.

Wegzending en Zegen